

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະພາບ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງພາຍໃນ

ເລກທີ: 04 /ພນ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 01 ເມສາ 2021

ຄໍາແນະນຳ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງາງ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ

- ອີງຕາມ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄືອນໄຫວ ຂອງກະຊວງພາຍໃນ ສະບັບເລກທີ 97/ລບ, ລົງວັນທີ 09 ມິນາ 2017;
- ອີງຕາມ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ສະບັບເລກທີ 184/ລບ, ລົງວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 2019;
- ອີງຕາມ ຫັ້ນສືສະເໜີ ຂອງກົມປະເມີນຜົນ ແລະ ພັດທະນາລັດຖະກອນ ສະບັບເລກທີ 36 /ປພລ, ລົງວັນທີ 31 ມິນາ 2021.

ເພື່ອສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພາລະກິດປ່ຽນແປງໃໝ່ຮອບດ້ານ ຢ່າງມີຫຼັກການ, ລັກສະນະມະຫາຊົນ, ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນດ້ວຍຄວາມຈຶງໃຈ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພີ່ມທະວີການຍົກສູງ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ, ລັດຖະບານໄດ້ອອກ ດຳລັດສະບັບ ເລກທີ 184/ລບ, ລົງວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 2019 ວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ໄສ່ຖຸມຄອງ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ ໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ມີຄຸນຫາດການເມືອງ, ຖຸນສືມບັດສິນທໍາປະຕິວັດໜັກເຫັນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງຕໍ່ຫຼັກທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ, ມີສະຕິຕື່ມີຕົວຄົາລົບ, ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ມີປະສິດທິພາບ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກກາສາ, ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງພາຍໃນ ອອກຄໍາແນະນຳ:

I. ຈຸດປະສົງ

1. ອະທິບາຍບາງເນື້ອໃນ ຂອງຄໍາລັດວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໃຫ້ລະອຽດຈະແຈ້ງ;
2. ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນມັກຮົບຕໍ່ເຫັ່ງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ໃນຂັ້ນສູນກາງ ນຳໄປຈັດຕັ້ງຜົນຂະຫຍາຍເປັນຈັນຍາບັນສະເພາະ ຂອງ ຂະແໜງການ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຊັດເຈນ, ຮັດຄຸມ ແລະ ແທດເໝາະກັບສະພາບການຕົວຈຶງ;
3. ເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ນຳໄປຈັດຕັ້ງແຜິຍແຜ່, ຜົກອົບຮົມ ແລະ ຕິລາຄາປະເມີນຜົນ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ.

II. ຄວາມໝາຍ ແລະ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ

ຄໍາສັບ “ຈັນຍາບັນ” ແມ່ນຄໍາສະຫາດກັນລະຫວ່າງ “ຈັນຍາ” ແລະ “ບັນ” ຊຶ່ງ “ຈັນຍາ” ຫຼື “ຈະລິຍາ” ຫາຍເຖິງ ກິລິຍາ, ມາລະຢາດ, ທີ່ສະແດງອອກ, ປະພິດອອກ ໃນຫຼຸ້ນຄະນະ ຫຼື ທີ່ສາທາລະນະ; ສໍາລັບ “ບັນ” ຫາຍເຖິງ ຕໍາລາ, ການສັງລວມ ຫຼື ການບັນທຶກ. ດັ່ງນັ້ນ, “ຈັນຍາບັນ” ຈຶ່ງມີຄວາມໝາຍວ່າ: ກິດການປະພິດ ໃນທີ່ສາທາລະນະ ທີ່ໄດ້ ບັນທຶກໄວ້ເປັນເອກະສານ.

“ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ” ຫາຍເຖິງ ກິດການປະພິດ ທີ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແຕ່ລະຄົມ ຕ້ອງຄູ່ຄົວ ແລະ ປະຕິບັດ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

III. ອະທິບາຍນີ້ໃນ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ເນື້ອໃນຂອງ ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ສະບັບເລກທີ 184/ລບ, ລົງວັນທີ 26 ມິຖຸນາ 2019 ຕາມມາດຕາ 5 ໄດ້ແບ່ງຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ເປັນ 04 ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັນຍາບັນຕໍ່ຕົນເອງ;
2. ຈັນຍາບັນຕໍ່ວິຊາຊີບ;
3. ຈັນຍາບັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ;
4. ຈັນຍາບັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ເພື່ອຮັດໃຫ້ເນື້ອໃນຈັນຍາບັນ ແຕ່ລະປະເຟໃຫ້ຈະແຈ້ງຂຶ້ນ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃນການເຜີຍແຜ່, ສ້າງແຜນ ການຝຶກອົບຮົມ, ຄຸ່ມີໃນການປະຖະກະຖາ ຫຼື ຜູ້ທີ່ຈະຕີລາຄາຈັນຍາບັນໃຫ້ກັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ ຈຶ່ງ ດ້ວຍທີ່ບາຍແຕ່ລະເນື້ອໃນ ໃຫ້ຕັ້ນການປະພິດທີ່ມີຈັນຍາບັນ, ທີ່ຜິດຕໍ່ຈັນຍາບັນ ແລະ ຍົກຕົວຢ່າງ ເພື່ອໃຫ້ ເຂົ້າໃຈແຈ້ງ ລະອຽດດັ່ງນີ້:

1. ຈັນຍາບັນຕໍ່ຕົນເອງ

ຈັນຍາບັນຕໍ່ຕົນເອງ ຫາຍເຖິງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຕ້ອງໄດ້ຝຶກປິນຫຼູ້ຫຼອມຕົນເອງ ໃຫ້ກາຍເປັນພະນັກງານ ທີ່ຖື ມີຄຸນຫາດການເມືອງ ແລະ ຄຸນສົມບັດສິນທໍາປະເທິວດ ດັ່ງນີ້:

ຫາງດ້ານຄຸນຫາດການເມືອງ:

- 1.1 ມີຄຸນຫາດການເມືອງຫຼັກແຫ້ນ, ຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ອຸດົມການສັງຄົມນີ້ຢືມ, ເປັນເອກະພາບສູງຕໍ່ແນວທາງ-ນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລັດຖະທຳມະນຸນ ແລະ ກິດໝາຍຂອງລັດ;
- 1.2 ຮູ໌ຈໍາແນກ-ສັດຖາຈະແຈ້ງ, ບໍ່ຫວັນໃຫວຄອນແຄນຕໍ່ສະຍາບການຕ່າງໆ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
- 1.3 ມີຄວາມບໍລິສຸດ ແລະ ນ້ຳໃຈສະໜູ້ສູງ ຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ.

ຫາງດ້ານຄຸນສົມບັດສິນທໍາປະເທິວດ:

- 1.4 ມີຄຸນສົມບັດສິນທໍາປະເທິວດ, ສັດຊື່ບໍລິສຸດຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ, ຕໍ່ເພື່ອນຮ່ວມງານ, ຕໍ່ຄອບຄົວ, ສາມັກຕີ ຮັກແງງ, ຈຶ່ງໃຈຕໍ່ກັນ ແລະ ມີຄວາມຍຸງັນຢ່າງສະນິດແກ້ນກັບມະຫາຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາຜ່ານ, ໜີ້ຕີ້ວິດວິດເປັນເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນ;
- 1.5 ມີແບຍແຜນການດໍາລົງຊີວິດທີ່ຖືກຕ້ອງ, ລວງບ່າຍ, ຮັບຜິດຊອບ ໃນໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ, ປະຕິບັດຕິນ ກົງຕໍ່ເວລາ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຮໍ່ຮຽນສະເຫງວ່າຫາສິ່ງໃຫ້ໆ ອັນທີ່ກ້າວໜ້າ.

ມີກິດທຶນໃໝ່ຮັບເຂົ້າ:

- ດໍາລົງຊື່ວິດພາຍໃຕ້ລະບຽບກົດໝາຍ, ບໍ່ຢູ່ມເຜືອຍ, ດຸ້ນໍ້ນ, ພາກພຽນ, ປະປັດ, ສັດຊື່, ສາມັກຄືປອງດອງ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຊື່ວິດການເປັນຢູ່ດ້ວຍຕົນເອງ;
- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສຸງໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ, ມີລະບຽບວິໄນ, ປະຕິບັດໂມງເວລາ, ປະຕິບັດວຽກງານໄດ້ດີ ແລະ ຮູ້ຈັກຮ່າຮຽນເອີ້ນບົດງານທີ່ດີອັນຍອດຢູ່ຂອງມອນມະນຸດ ທີ່ມີອີທະຍາສາດ, ແກະຕ່ານະກັບສະພາບການໂຄງຈີງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ເປັນພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ດໍາລົງຊື່ວິດພາຍບ່ອບູນ, ບໍ່ຫຼິ້ນກິນໜຸມເຜືອຍ, ບໍ່ວັດອີງທະນີງຕົວ, ມີຄວາມຫ້າວໜ້າໃນການສ້າງແສດຖະກົດຄອບຄົວ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງໄມ້ລັດຖະການ.

ມີກິດທຶນໃໝ່ຜິດກ່າວຮັບເຂົ້າ:

- ມີການດໍາລົງຊື່ວິດທີ່ລະເມີດ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ໃຊ້ຈ່າຍຫຼຸຍກວ່າລາຍຮັບ, ຂີ້ກຳນົມມັກງ່າຍ, ສ້າງຄວາມແຕກແຍກ, ເຊື່ອຍອີງ ແລະ ຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກການຈັດຕັ້ງ.
- ຕົວຢ່າງ:** ທ່ານ ກ ເປັນພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຜູ້ງ່າງວໄດ້ກ້າຍເຂຍເກີດໝາຍ, ນອກການນີ້ແມ່ນຢ່ອຍເປົ້າລະເລີຍຫັ້ນທີ່ວຽກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບ ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເກີດປະກິດການຫຍໍ້ຫຼື ແລະ ຄວາມເສື່ອມເສຍໃຫ້ການຈັດຕັ້ງ.

2. ຈັນຍາບັນຕື່ວິຊາຊື່ບໍລິສັດລັດຖະກອນ

ຈັນຍາບັນຕື່ວິຊາຊື່ບໍລິສັດລັດຖະກອນ ຫາຍເຖິງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຕ້ອງເຄື່ອນໄຫວວິຊາຊື່ບໍລິສັດ ດ້ວຍຄວາມສັດຊື່ ແລະ ບໍ່ສະເໜີວຽກຫາ ຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປະຕິບັດຈັນຍັນຂອງຕົນຢ່າງເຂັ້ມງວດ ດັ່ງນີ້:

- 2.1 ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ;
- 2.2 ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການວິທະຍາສາດ ຂອງວິຊາຊື່ບໍລິສັດ, ປະຕິບັດຕາມຕໍາແໜ່ງງານ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
- 2.3 ເສີມຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ປະສິບການໃນດ້ານວິຊາຊື່ບໍລິສັດທີ່ຕິດຮັບຜິດຊອບໃຫ້ມີຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ກາຍເປັນມີອາຊີບ;
- 2.4 ຄົ້ນຄວ້າ, ວິຄາະ, ວິໄຈ ແລະ ຕັດສິນຍັນຫາ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຫຼັກການ, ຍິດໜີ້ນື່ນປະໂຫຍດສ່ວນລວມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນ ຢ່າງມີຄຸນນະໜຳ ແລະ ຢຸຕິ່ຫຳ;
- 2.5 ປະຕິບັດກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວິຊາຊື່ບໍລິສັດ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອຖື, ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຄວາມສາມັກຄືພາຍໃນການຈັດຕັ້ງ;
- 2.6 ສ້າງຄວາມເຊື່ອໜົນ ດ້ວຍຄວາມໂຟງໃສ, ສັດຊື່ ແລະ ບໍລິສຸດໃຈ ໃນການພັດທະນາວິຊາຊື່ບໍລິສັດ.

2.1 ຈັນຍາບັນຕື່ວິຊາຊື່ບໍລິສັດ ຂີ້ກິ: ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ

ມີກິດທຶນໃໝ່ຮັບເຂົ້າ:

- ຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ ເປັນແມ່ງງານ, ໄກງານ, ວິທີການ, ຂັ້ນຕອນ, ລະບຽບການສະແພະ ພ້ອມທັງກ່ານນີ້ຄອບວລາ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ ໃຫ້ລະອຽດຈະເຈັ້ງ;

- ປະຕິບັດວຽກງານຕາມຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການທີ່ກຳນົດຂຶ້ນ ໂດຍບືດຖືຄວາມຖືກຕ້ອງ, ເປັນໜໍາ ແລະ ທັນການ;
- ຮັບຜິດ, ຮັບຊອບ ແລະ ມີຄວາມຢຸຕິທ່າ ຕ່າງໆ ການຕັດສິນໃຈໃນການປະຕິບັດຫ້າທີ່ວຽກງານ ຕາມ ການມອບໝາຍ ຂອງການຈັດຕັ້ງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃຫ້ແກ້ໄຂວຽກງານໃດໜຶ່ງຈາກການຈັດຕັ້ງ, ຂໍ້ງລາວໄດ້ມີການ ວຽກແຜນ ແລະ ໄດ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂວຽກງານນັ້ນ ຕາມຂັ້ນຕອນ ແລະ ສະເໜີໂຄົນຫຼັກວິຊາການ ເຮັດໃຫ້ ວຽກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນເວລາ.

ມີການກຳທີ່ເປົ້າກ່າວຂັ້ນຍັນ:

- ການປະຕິບັດຫ້າທີ່ວຽກງານໃຫ້ສໍາເລັດຕາມເປົ້າໝາຍ ໂດຍບໍ່ຄໍານິງເຖິງນະໂພບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ ໂດຍສະເພາະແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ທີ່ການຈັດຕັ້ງກຳນົດ;
- ຫຼັກລ່ຽງ ຫຼື ລະເລີຍ ຕ່າງວຽກງານທີ່ເຫັນວ່າ ອາດຈະສ່ົງຜົນກະທົບທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມດໍາຕົນເອງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ເປັນໜີປະຈຳທີ່ໂຮງໝໍແຫ່ງໜີ, ມີຫ້າທີ່ບິນວິວຄົນເຈັບໃນໂຮງໝໍ ແຕ່ຍຸ້ງກ່ຽວເມື່ອ ບິນວິວຄົນເຈັບແມ່ນໄດ້ແນະນຳໃຫ້ໃນໂຄຣນິກຂອງກິນ ເພື່ອບິນວິວໃຫ້ຫາຍຂາດ.

2.2 ຈັນຍັນຕໍ່ວິຊາຊີບ ຂຶ້ນ 2: ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການວິທະຍາສາດ ຂອງວິຊາຊີບ, ປະຕິບັດຕາມຕໍ່ເຫັນງານ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ

ມີການກຳທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ມີການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ ແລະ ວິໄຈ ໂດຍໝູນໃຫ້ບິດຮຽນ, ຫົດສະດີ ແລະ ຫຼັກວິທະຍາສາດ ຂອງວິຊາຊີບ, ເພື່ອຮັບປະກັນການກຳນົດນີ້ຕົກໆ, ລະບຽບການ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຊັດຈຸນ, ມີປະສິດພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ;
- ມີຄວາມກະຕືລື້ນ, ຫ້າວໜັນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ໃນການປະຕິບັດຫ້າທີ່ວຽກງານຕາມຕໍ່ເຫັນງານ ຂອງຕົນ;
- ຍອມຮັບຜິດ, ປັບປຸງ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ຈາກການປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ໄດ້ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ຄົ້ນຄວ້ານີ້ໃກ່ກ່ຽວກັບການສອບເສັງບັນຫຼວດຖານທີ່ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຄົ້ນຄວ້າບັນຫາບິດຮຽນຕ່າງໆ ຖອດຖອນບິດຮຽນທີ່ດີ ແລະ ບິດຮຽນທີ່ປະຕິບັດໄດ້ສໍາເລັດ ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ນີ້ໃກ່ກ່ຽວກັບກ່າວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ມີການກຳທີ່ເປົ້າກ່າວຂັ້ນຍັນ:

- ການປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍບໍ່ຄໍານິງເຖິງຫົດສະດີ, ຫຼັກວິທະຍາສາດ ຂອງວິຊາຊີບ ຖືເອົາຫັດສະນະ ສ່ວນເລືອຂອງຕົນ ເປັນໃຈຈາງ;
- ຂາດຈິດສໍານິກໃນພາລະບິດບາດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຫຼື ບໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຂອງຕົນ ທີ່ການຈັດຕັ້ງໄດ້ ມອບໝາຍ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃນການຮ່າງນີ້ໃກ່ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຫາງດ່ວນ ຂໍ້ງຍຸ້ງກ່ຽວຂ້າດ ການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ ບັນຫາບິດຮຽນ, ຫົດສະດີ ແລະ ຫຼັກວິທະຍາສາດ ດ້ວນວິຊາສະເພາະ ທີ່ໄດ້ພັນ ເພື່ອມີການນຳໃຊ້ຫາງດ່ວນຕົວຈິງ ເກີດມີຫາງສູງຂອງສັງຄົມ ຈໍາເປັນເກົ່າໄດ້ແຈ້ງການບັນປຸງນີ້ໃກ່ຫຼາຍເກົ່າ.

2.3 ຈັນຍາບັນຕິວີຊາຊືບ ຂໍ້ທີ 3: ເສີມຂະຫຍາຍ ແລະ ພັດທະນາຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ປະສົບການໃນດ້ານວີຊາຊືບທີ່ກົດຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ມີຄວາມກ້າວຫັ້າ ແລະ ກາຍເປັນມືອາຊືບ

ມີກິ່າກໍາທີ່ມີຈັນຍາບັນ:

- ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຮູ້ບຸກດີຈິຕອນ ວິທະປາສາດທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງແບບແຜນວີທີເຮັດວຽກ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ທັນກັບສະພາບການ ແລະ ບຸກສະໄໝ;
- ຊອກຮູ້ຮ່າຮຽນ, ເນັບກ່ຽວປະສົບການ, ມີຫົວຄົດປະດິດສ້າງ ກ່ຽວກັບວີຊາສະເພາະຂອງກົນ ເພື່ອພັດທະນາ ໃຫ້ກາຍເປັນມືອາຊືບ;
- ຮູ່ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ ມາຫຼຸມໃຊ້ເພື່ອພື່ມປະສິດທິພາບໃນການປະຕິບັດວຽກງານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ຮັບຫຼັກທີ່ເປັນຂອ້າ-ຂາອອກ ໄດ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວຊອກຮູ້ຮ່າຮຽນ ໃນການນຳໃຊ້ລະບົບຮັບ-ສົ່ງເອກະສານແບບເອເລັກໄຕນິກ ດ້ວຍເກີນເອງ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງກົນ ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ມີປະສິດພາບ ແລະ ປະສິດຜົນສູງເຂົ້ນ.

ມີກິ່າກໍາທີ່ມີກິ່າຈັນຍາບັນ:

- ບໍ່ຊອກຮູ້ຮ່າຮຽນ, ບໍ່ຄົ້ນຄວ້າ, ບໍ່ປັບປຸງແບບແຜນວີທີເຮັດວຽກ ແລະ ບໍ່ມີການພັດທະນາຕົນເອງ, ປະຕິບັດວຽກງານແບບປະຕິມປະຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ເປັນຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຮ່າງເອກະສານກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ ທີ່ມີຄວາມຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງເວັບໄວ້ໄວ້ໄດ້ກີ ແຕ່ມາກິງໄລຍະບະຈຸບັນ ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງການຮຽນຮູ້ໃນລະບົບສະຖາກິດ ດີຈິຕອນ, ການນັບສິດວຽກງານຍັງດີກິດຕົກຕໍ່ຄອງແມີມາກິງປະຈຸບັນການຮ່າງນະໂຍບາຍເສດຖະກິດບໍ່ທັນແຫຼດເຫັນກະ ແລະ ບໍ່ສ່ວນມາດາວອບສະຫອງຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການເກົ່າງ.

2.4 ຈັນຍາບັນຕິວີຊາຊືບ ຂໍ້ທີ 4: ຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ ແລະ ຕັດສິນຍັນຫາ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຖັນຍາການ, ຍົດໝັ້ນຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງປະຊາຊົນ ຢ່າງມີຄຸນນະທຳ ແລະ ບຸຕິທຳ;

ມີກິ່າກໍາທີ່ມີຈັນຍາບັນ:

- ປະຕິບັດຫຼັກທີ່, ຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ ແລະ ຕັດສິນຍັນຫາ ຕາມກົດໝາຍ, ລະບຽບການຂອງລັດ ແລະ ແບບແຜນວີທີເຮັດວຽກ ຂອງການຈັດຕັ້ງ;
- ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ຂໍ້ມູນ ແລະ ຮັບພື້ນກໍາຄົດເຫັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຕັດສິນ ໂດຍຍົດໝັ້ນ ຜົນປະໂຫຍດລວມ ຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ ຢ່າງມີຄຸນນະທຳ, ບຸຕິທຳ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ເປັນຜູ້ພິພາສາ ເວລາໄດ້ສ່ວນຄະຕິປາເສບທິດ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວຖືກນາບຊຸ່ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວກັບຍິ່ງຫົວໜ້າໃຫວຄອນແກນ ລາວໄດ້ຕັດສິນຄະດີ ໂດຍຍົດໝັ້ນກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳ ຢ່າງເຂົ້າຂັດ.

ມີກິ່າກໍາທີ່ມີກິ່າຈັນຍາບັນ:

- ທີ່ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຫຼາຍກວ່າ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ;
- ການຕັດສິນໃຈ ຫຼື ຕັດສິນຍັນຫາ ໂດຍບໍ່ມີຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນ, ຂໍ້ມູນແຫຼ່ງງາວ ຫຼື ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
- ຍົດຖືອີ່າແນວຄວາມຄົດຄົນເອງເປັນຫຼັກ ໂດຍບໍ່ຮັບພື້ນກໍາຄົດເຫັນ ຂອງຫຼຸ່ມຄະນະ ທີ່ມີຫຼັກການ ທາງດ້ານວີຊາຊືບທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ມີກິດທຳກໍ່ໃຫ້ກໍ່ຈັນຍັນ:

- ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ວິທີການ ແລະ ຫຼັກການ ຍັງປ່ເລົາເຊິ່ງ ເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ບໍ່ສໍາເລັດຕາມລະດັບຄາດໝາຍ ຂອງການຈັດຕັ້ງ;
- ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ທີ່ມີລັກສະນະຄໍາພິຕາຍໄຕ, ອິດເກົ່າຄອງເດີມ, ບໍ່ມີການປັບປຸງໃຫ້ທັນການ, ບໍ່ແຍດໜ້າກໍ່ກັບສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ບໍ່ທັນຍຸກສະໄໝ;
- ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນຮູບການ, ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຫຼື ຂາດການຕິດຕາມກວດກາ;
- ບໍ່ຄໍານຶ່ງເຖິງກົດໝາຍ, ລະບຽບ, ຂັ້ນຕອນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ຮັບຜິດຊອບຄົດເລື່ອກສອບເສັງລັດຖະກອນໃໝ່ ໃນການສອບເສັງຍາມ ໄດ້ກໍໄດ້ນໍາໃຊ້ຄໍາຖາມສອບເສັ່ງເກົ່າທຸກໆບໍ່ມີການປັບປຸງປ່ຽນແປງ ເຮັດໃຫ້ ຜູ້ເຂົ້າສອບຮູ້ຂໍສອບລ່ວງໜ້າ.

3.3 ຈັນຍັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນ 3: ໃຊ້ເວລາຫາງລັດຖະການ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ການຈັດຕັ້ງ

ມີກິດທຳກໍ່ໃຫ້ມີຈັນຍັນ:

- ປະຕິບັດໃຫ້ກົດໝາຍແລວ ແລະ ນຳໃຊ້ເວລາຫາງລັດຖະການ ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ການຈັດຕັ້ງ;
- ການບໍ່ລົງການ ແລະ ຕັດສິນບັນຫາ ວ່ອງໄວ, ມີປະສິດທິພາບ ຕາມກໍານົດວລາທີ່ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ໄດ້ວາງໄວ້.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກການຈັດຕັ້ງໄປຢິກລະດັບການສຶກສາ ນອກໂມງລັດຖະການ, ຊົ່ງໃນການສຶກສາໃຫ້ຈົງ ລາວບໍ່ເຄີຍນໍາໃຊ້ເວລາຫາງລັດຖະການ ເຮັດໃຫ້ລາຍງານ, ບົດນໍາສະເໜີ ແລະ ບົດຈິບເຫັນ.

ມີກິດທຳກໍ່ໃຫ້ກໍ່ຈັນຍັນ:

- ການໃຊ້ເວລາຫາງລັດຖະການ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ພາລະກິດສ່ວນຕົວ ແລະ ຄອບຄົວ;
- ເຈຕະນາ ກົດໜ່ວງຖ່ວງດົງເອກະສານ ຫຼື ວຽກງານ ໃຫ້ຊັກຊ້າ ບໍ່ທັນກໍ່ກັບສະພາບການ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ລາວໄດ້ມາປະຈໍາການ ເປັນຢິກກະຕິ ແຕ່ລາວໄດ້ມີການເອົາວຽກສ່ວນຕົວມາຮັດ ໃນໂມງລັດຖະການ ເປັນຕົ້ນການຂ່າຍເຄື່ອງອອນລາຍ ຂຶ່ງຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດວຽກ ຂອງລາວບໍ່ສໍາເລັດ ຕາມການຈັດຕັ້ງມອບໝາຍ.

3.4 ຈັນຍັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນ 4: ດີກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບສິນຂອງລັດ, ລວມໜູ້ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

ມີກິດທຳກໍ່ໃຫ້ມີຈັນຍັນ:

- ເປັນເຈົ້າການນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງຊັບສິນສ່ວນລວມ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ໃນການບໍາລຸງຮັກສາ ໃຫ້ພ້ອມໃຊ້ງານ ແລະ ຍືນຍົງ;
- ເປັນເຈົ້າການໃນການສະວັດວັນ ແລະ ບໍລະເລີຍ ຕ່າງການກະທຳກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບສິນສ່ວນລວມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ;
- ເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງລັດ, ລວມໜູ້ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ໄດ້ສຶກສາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ແນະນຳຫຼຸ່ມຄະນະ ໃນການນຳໃຊ້ຈັກໂຟໂຕກອບບັ້ງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມຂັ້ນຕອນ; ເມື່ອພົບເຫັນການນຳໃຊ້ທີ່ຖືກຕ້ອງ ກໍ່ໄດ້ແນະນໍາກ່າວເຕືອນ ພ້ອມຫັງເປັນເຈົ້າການ ໃນການແຈ້ງໃຫ້ພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ໃນຍາມເຖິງວລຍບໍາລຸງ ຮັກສາ.

ມີກິ່າກໍທີ່ມີກິ່າຈັນຍັນ:

- ການນຳໃຊ້ຂັບສິນຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຄົວ;
- ການນຳໃຊ້ຂັບສິນຂອງລັດ ແບບຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ບໍ່ຖືກລັກສະນະການນຳໃຊ້, ຂາດການບໍາລຸງຮັກສາທີ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼືກໍໃຫ້ເກີດຄວາມແສຍຫາຍ.

ຕົວຢ່າງ: ການນຳໃຊ້ພະຫະນະຂອງລັດ ໃປສະຖານທີ່ບັນຫຼິງທີ່ບໍ່ເຫັນໄສມີ ຊຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ ສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນ ວິພາກວິຈານ.

3.5 ຈັນຍັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ຂຶ້ນ 5: ບໍ່ສອຍໃຊ້ອໍານາດ, ຫັ້ນທີ່, ຕຳແໜ່ງ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ພິ້ນອ່ອງ ແລະ ພັກພວກ ຈະແມ່ນທາງກິງ ຫຼື ທາງອ້ອມ.

ມີກິ່າກໍທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ການເຕັດສິນບັນຫາ ຕ້ອງອີງໃສ່ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ຍິດຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ຂອງປະເທດຊາດ, ສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນ;
- ການປະຕິບັດຫຼາທີ່ວຽກງານ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ໂປ່ງໃສ່ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້;
- ການກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ບໍ່ໃຫ້ເກີດຊ່ອງຫວ່າງ ໃນການທຸລະລົດ ແລະ ສັ້ລາດບັງຫຼວງ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ມີຫຼັກຕົ້ນທີ່ຮັບຜິດຊອບ ອອກທະບຽນວິສະຫະກົດ ໃນຂະບວນການອອກທະບຽນ ລາວໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ຫຼຸກຄົງບໍ່ຕື່ມີການກົດໝ່ວງທ່ວງດີ່ງອະກະສານໃດໆ.

ມີກິ່າກໍທີ່ມີກິ່າຈັນຍັນ:

- ການເລືອກປະຕິບັດ ຕໍ່ກົບບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນໃດຫຼື່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງກິງ ຫຼື ທາງອ້ອມໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ພິ້ນອ່ອງ ແລະ ພັກພວກ;
- ການຄົ້ນຄວ້າ, ຕັດສິນບັນຫາ, ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ພິ້ນອ່ອງ ແລະ ພັກພວກ ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນທາງກິງ ຫຼື ທາງອ້ອມ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ໄດ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຂອງ ທ່ານ ກ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ກະທຳຜິດທາງອາຍເປົ້າຮັ້ຍແຮງ ແລະ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນຄະດີຕໍ່ກ່າວ ລາວໄດ້ສອຍໃຊ້ຫຼັກຕົ້ນທີ່ຕິດແໜ່ງ ໂດຍຫຼຸດໃຫ້ຕາຈະກະທຸນຫັກເປັນເບີາ ເນື່ອງຈາກວ່ທັງ 2 ເປັນ ເພື່ອນສະນິດກັນ.

3.6 ຈັນຍັນຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ຂຶ້ນ 6: ປະກອບຄວາມຄົດຕັ້ນຢ່າງມີຫຼັກການ, ລັກສະນະສ້າງສັນ, ຈຶ່ງໃຈ ແລະ ມີໝາດມີຜົນ ຕາມແນວທາງ-ນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ;

- ການປະກອບຄໍາຄົດເຫັນ ແລະ ສະແດງທັດສະນະ ຖືກຕ້ອງຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດ;
- ການປະກອບຄໍາຄົດເຫັນ ໃນວຽກງານວິຊາສະເພາະ ຕ້ອງມີຫຼັກການ, ມີບ່ອນອີງທາງດ້ານທີ່ຄົດສະດີ, ຫຼັກວິທະຍາສາດ, ຫັນສະພາບການ ແລະ ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈຶ່ງ;
- ການປະກອບຄໍາຄົດເຫັນຕ້ອງມີລັກສະນະສ້າງສັນ, ຈຶ່ງໃຈ ເພື່ອພັດທະນາແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ;
- ການປະກອບຄໍາຄົດເຫັນ ແລະ ສະແດງທັດສະນະ ຖືກຕ້ອງກັບນະໂຍບາຍການຕ່າງປະເທດ ຂອງພັກ.

4.1 ຈັນຍັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຂີ່ທີ 1: ມີຄວາມຢູ່ທຳ, ມີນ້າໃຈແສຍສະຫະ, ສຸພາບອ່ອນໄໂນ, ຂຶ້ຈາງແນະນຳດ້ວຍເຫດຜົນ ແລະ ຈິງໃຈ

ມີກຳທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຈິງກາງ, ໃຫ້ການບໍລິການປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ດ້ວຍຄວາມເປັນມິດ, ຈິງໃຈ ແລະ ດ້ວຍຈິດອາສາ ຕາມພາລະປົດບາດ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນຕອບແທນ;
- ເຄີລົບ, ໃຫ້ກາງຄູ ແລະ ເວົ່າຈາສຸພາບອ່ອນໄໂນ ຕໍ່ຜູ້ມີຂໍ້າກຳສິກສາ ແລະ ປະສານງານ, ໃຫ້ຄຳແນະນໍາ ຢ່າງມີຫັດຜົນ, ສະເໜີພາບ, ເປັນທໍາ, ຈິງໃຈ ແລະ ບໍ່ເລືອກປະຕິບັດ;
- ໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງຕ່າງໆໃຫ້ບໍລິການ ໂດຍການກໍານົດຂັ້ນຕອນ, ໄລຍະເວລາໃນການ ດຳເນີນການ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ພ້ອມຫັງໂຄສະນາ-ຜິຍແຜ່ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມຮັບຊັບ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ມີຫັ້ນທີ່ອອກທະບຽນວິສະຫະກິດ ໃນເມື່ອມີປະຊາຊົນມາພົວພັນເພື່ອຂໍຂົ້ນທະບຽນ ວິສະຫະກິດ ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ເອົາໃຈ ໃສ່ ໃນການກວດກາເອກະສານ ພ້ອມຫັງມີການແນະນໍາ ວ່າເກະສານອັນໃດ ທີ່ຢັງບໍ່ຄືນກັບເວົ້າ, ເອກະສານອັນໃດທີ່ໃຊ້ບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍຈິດໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ບໍ່ຄືຍງຽກຮ້ອງ ຫຼື ສະແດງ ອາການທີ່ຢັກໄດ້ ພົນຕອບແທນ.

ມີກຳທີ່ມີເຟັງຕໍ່ຈັນຍັນ:

- ສະແດງກີລິມາລະຍາດ, ຄຳເວົ້າທີ່ບໍ່ສຸພາບ ແລະ ພິດຕິກຳທີ່ມີລັກສະນະອາດຍສືດາ ຕໍ່ກັບຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ;
- ຖືເປົາຕໍ່ກັບການໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ການແນະນໍາໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ມີຫັ້ນທີ່ອອກໃນທະບຽນທີ່ເກີນຖາວອນ ເມື່ອມີປະຊາຊົນມາທິກຕໍ່ປະສານງານ ວິກາງນ ດັ່ງກ່າວ ຜູ້ກ່ຽວແມ່ນມີນີ້ສີຍ, ສະແດງກີລິມາ ມະຍາດທີ່ບໍ່ເຫັນສົມ ໂດຍການນາບຊຸ່ມ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ເຊົ້າໃຈຜົດວ່າ ຢາກຮຽກຮ້ອງຜົນຕອບແທນຈາກປະຊາຊົນ.

4.2 ຈັນຍັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຂີ່ທີ 2: ໃຫ້ການບໍລິການດ້ວຍຄວາມສະເໜີພາບ, ວ່າງໄວ, ເປັນທໍາ ໂດຍ ບໍ່ຈໍາແນະກົດ, ອາຍຸ, ເຜົ່າ, ຖາມະຫາງສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ຄວາມເຊື່ອທີ່

ມີກຳທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ການໃຫ້ການບໍລິການ ແລະ ແນະນໍາຜູ້ໃຊ້ບໍລິການຮັບປະກັນຄວາມສະເໜີພາບ, ຕາມລຳດັບ ໂດຍບໍ່ຈໍາແນະກົດ, ອາຍຸ, ເຜົ່າ, ຖາມະຫາງສັງຄົມ, ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ຄວາມເຊື່ອທີ່;
- ບໍລິການດ້ວຍຄວາມເປັນທໍາ ແລະ ວ່າງໄວ ເພື່ອຫຼິກລົງຫາງສຽງຈາກປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ຂໍ້ຮັບຜິດຊອບອອກໃນທະບຽນວິສະຫະກິດນັ້ນຊ້ອ້າໄຟ ເມື່ອບໍລິສັດ ຂ ໄດ້ຢືນຫັ້ນສີ ສະເໜີເປົາບໍລິສັດໃໝ່ກ່ຽວກັບນັ້ນຊ້ອ້າໄຟ ແລະ ໄດ້ຂໍໃຫ້ທ່ານ ກ ດຳເນີນການໃຫ້ເລັ່ງດ່ວນ ລາວໄດ້ ຂຶ້ຈາງລະບຽບການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ໃຫ້ດໍາເນີນການຖືກຕ້ອງ.

ມີກຳທີ່ມີເຟັງຕໍ່ຈັນຍັນ:

- ເລືອກປະຕິບັດໂດຍການໃຫ້ສິດທິພິເສດ, ຊ່ວຍເຫຼືອ, ອຸປະຖໍາແກ່ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ;
- ກິດໜ້ວງຖ່ວງດົກງານໃຫ້ບໍລິການ, ສ້າງຂັ້ນຂອດທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນ, ຂ້າຂ້ອນ ບໍ່ເປັນການແກ່ຍາວເວລາ.

ຕົວຢ່າງ: ບໍລິສັດ ຈ ໄດ້ມີຄະດີຮ່ວມກັນກັບ ທ່ານ ກ ຂໍ້ສານໄດ້ຕັດສິນ ໃຫ້ທ່ານ ກ ຊະນະຄະດີ ຂໍ້ການຈັດຕັ້ງ, ດັ່ງກ່າວໄດ້ມອບໃຫ້ ທ່ານ ຈ ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດຄໍເຫັດສິນດັ່ງກ່າວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວ ໄດ້ກິດຫ່ວງຖ່ວງຕຶງ ເອກະສານ ເຮັດໃຫ້ການປະຕິບັດຄໍເຫັດສິນຂອງສານຍຸດສະກັກ ແລະ ບໍ່ເປັນໄປຕາມທີ່ ກິດໜ້ວງຖ່ວງດົກງານ.

4.3 ຈັນຍັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຂຶ້ວ່າ 3: ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ບໍ່ສ້າງຄວາມຫຍຸງຍາກໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ສາມາດເປີດເຜີຍໄດ້ ແລະ ຮັກສາຄວາມລັບທາງລັດຖະການ

ມີກຳໃກ່ທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ສະຫນອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປີດເຜີຍໄດ້ ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ;
- ພິຈາລະນາ ຕາມສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນພາລະປິດບາດຂອງຕົນ ເພື່ອສະຫອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງລັດຖະການ;
- ສະຫນອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປີດເຜີຍໄດ້ໃຫ້ກັບຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ຫຼື ຂໍຄໍາປຶກສາ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ, ຖັນການ, ບໍ່ປົກປິດ ແລະ ບິດເບື່ອນ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ໄດ້ຮັບມອບໝາຍໃຫ້ກວດກາ ການລັ້ລາດບັງຫຼວງ ໂຄງການກໍ່ສ້າງຂອງລັດແຫ່ງຫຼື ຂຶ້ງ ໄດ້ມີການຈັດຊື່ປະກອນຕົນແຕ່ງອາຄານ ແລະ ເຕື່ອໃຊ້ຫ້ອງການແພງກວ່າລາຄາກາງ ແຕ່ຖຸນນະພາບ ຂອງ ວັດສະດຸແມ່ນທ່ານວ່າທີ່ກໍານົດໄວ້ ເມື່ອພາກສ່ວນທີ່ຖືກກວດກາຂໍຂໍ້ມູນເບັນການສ່ວນເກົວ ລາວກໍປະຕິເສດຖະກິດເປັນຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ສາມາດເປີດເຜີຍໄດ້.

ມີກຳໃກ່ທີ່ໄກ່ໄກ່ຈັນຍັນ:

- ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ ຫຼື ເປັນການເອື້ອຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ;
- ການສະຫອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໂດຍຂາດຄວາມຮຸ້, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຜົນກະທິບ ຂອງຂໍ້ມູນ ເມື່ອຖືກເປີດເຜີຍ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ດ ມີຫຼັກທີ່ຮັບຜິດຊອບອອກແບບຜັງເມື່ອໃຫ້ ໄດ້ມີບໍລິສັດ ກ ເຊັ່ນເຂົ້າຂໍ້ມູນເຖິງກ່າວ ແຕ່ ທ່ານ ດ ໄດ້ສະຫອງຂໍ້ມູນໃຫ້ ໂດຍບໍ່ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ຫົວໜ້າຂອງກົນຮັບຊັບ ຂຶ້ງຂໍ້ມູນເຖິງກ່າວ ແມ່ນຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ສາມາດເປີດເຜີຍໄດ້.

4.4 ຈັນຍັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຂຶ້ວ່າ 4: ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາຊັບສິນບັດຂອງລັດ, ຂອງລວມໜຸ່ ໂດຍຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມເປັນສຳຄັນ

ມີກຳໃກ່ທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ເປັນເຈົ້າການໃນການປົກປ້າກຮັກສາ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ບໍລິສັດ ຂອງສາຫະລະນະ ບໍ່ໃຫ້ສຸນເສຍ, ອັບປະໂຫຍດ, ເປັນ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາບພ້ອມໃຊ້ງານ;
- ການນຳໃຊ້ຊັບສິນ, ພະລັງງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ຕ້ອງຮັບປະກັນຫຼັກການປະຫຍັດ, ຖືກຕ້ອງ, ມີປະລິດທີ່ພາບ ແລະ ປະລິດທີ່ຜົນສູງສຸດ;
- ເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີ ໃນການປົກປ້າກຮັກສາ ແລະ ປະຫຍັດການນຳໃຊ້ຊັບສິນ, ພະລັງງານ, ຊັບພະຍາກອນ ຂອງສາຫະລະນະ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ຍານາໄດລວກກໍຍົກຖືເອົາປະສິດທິພາບ ແລະ ການປະຫຍັດ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ, ຂຶ້ງໄດ້ສະແດງແກ່ອາກໃນການຍະເບີຄວງງາງນີ້: ການນຳໃຊ້ຈັຍໃນການຮ່າງເອກະສານລາວໄປພິມເຂັ້ມຕົວ 2 ທັກ; ໃນການຄົ້ນຄວ້າເອກະສານ ຫຼື ພົວພັນປະສານງານກັບພາກສ່ວນພາຍນອກທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ລາວໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໄລຊີຊ່ວຍ, ການເປີດແລ້ວລາວກໍເປີດທີ່ອໜະໜຸມ 25 ອົງສາ; ເວລອອກໄປຮັດກວຽກຂ້າງງານອກ ຫຼື ພັກທັງງານ ລາວກໍໄດ້ປິດແຜ, ບິດໄຟ; ບໍ່ດີເນຳໃຊ້ເຈັບ ຫຼື ອຸປະກອນຫ້ອງການໃຊ້ໃນງາງງານສ່ວນເກົວ; ນອກຈາກນີ້ ເມື່ອພິບເຫັນພື້ນຖານທີ່ໃຫ້ເຕີດຄວາມສິ້ນເປົ້ອງ ລາວກໍໄດ້ແນະນຳ ແລະ ຕັກແຕ່ອນ.

ມີກຳໃກ້ທີ່ໄດ້ຈັນຍັນ:

- ການນຳໃຊ້ຊັບສິນ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ງົບປະມານຂອງລັດ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ;
- ການຄົ້ນຄວານະໂຍບາຍ ຫຼື ຕົກລົງຕັດສິນບັນຫາ ທີ່ກໍໃຫ້ເກີດຄວາມອັບປະໂຫຍດ ຕໍ່ຊັບສິມບັດ, ຊັບພະຍາກອນຂອງຊາດ ແລະ ລວມໜຸ່ງ;
- ການຢືນຢັນໃນຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ຂອງການຈັດຕັ້ງທີ່ຕົນເອງສັງກັດ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ, ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ມີຫ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າ ວຽກງານທັນຊັບສິນເປັນທຶນ, ເນື້ອມີ ບໍລິສັດ ດ ມາສະເໜີ ຂ້ານຊັບສິນເປັນທຶນ ລາວກໍໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຄຳນິ່ງ ເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ເຮັດໃຫ້ຖືກຮ້ອງໝ້ອງ ແລະ ຂັ້ນເທິງຕຳນິສິ່ງຂ່າວ.

4.5 ຈັນຍັນຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ແຫຼ່ງ 5: ບໍ່ສະຍຸດໃຊ້ຫ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ, ສິດ, ອໍານາດຂຶ່ມຊູ້, ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແໜ່ງ ແລະ ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ມີກຳໃກ້ທີ່ມີຈັນຍັນ:

- ບໍ່ສະຍຸດໃຊ້ຫ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ, ສິດ ແລະ ປະຕິເສດລະບົບອຸປະກຳ ໂດຍການສະເໜວງຫາຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສິ່ງຕອບແໜ່ງ ໃຫ້ກັບຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ພັກພວກ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ຊຶ່ງກະທິທີ່ກໍມີປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ;
- ຮັກສາງຽດສັກສິ, ສ້າງຄວາມເຊື້ອຫົ້ນ ແລະ ຄວາມສັດທາໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ໂດຍບໍ່ໃຊ້ ອໍານາດຂຶ່ມຊູ້, ຮຽກຮ້ອງສິ່ງຕອບແໜ່ງ ຫຼື ຮຽກຮັບຜົນປະໂຫຍດ;
- ໃນການຕົກລົງຕັດສິນບັນຫາສໍາຄັນ ທີ່ກົດພັນກັບຜົນປະໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຕ້ອງມີ ຄວາມໄປ່ງໄສ, ເປີດຜົຍ ແລະ ສາມາດກວດກາໄດ້.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກ ປະຕິບັດວຽກງານກ້ວຍຄວາມເປັນທ່າ ໃນການບໍລິການປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ຜູ້ກ່ຽວ ດຳນິ່ງເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມເປັນກີກ ໂດຍການທຸມເຫັນເຖື່ອແຮງສະເໜີນຍາ ແລະ ຕົກແຫເດປະຊາຊົນ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມພໍໃຈໃນການບໍລິການຂອງລາວ ບາງຄັ້ງຜູ້ໃຊ້ ບໍລິການ ກໍໄດ້ສະເໜີສິນນີ້ໃຈໃຫ້ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວໄດ້ປະຕິເສດເພະໆຖືວ່າເປັນຫ້າທີ່ ທີ່ຕ້ອງຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ.

ມີກຳໃກ້ທີ່ໄດ້ຈັນຍັນ:

- ຂາດຄວາມເຂົ້າໃຈໜີສິດ, ຫ້າທີ່ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງພະນາງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ມີຫ້າທີ່ໃຫ້ ການ ບໍລິການ ຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສັງຄົມ;
- ປະຕິບັດວຽກງານໂດຍມີທັດສະນະສະເໜວງຫາຜົນປະໂຫຍດ, ຖ້າຫັນວ່າອັບປະໂຫຍດ ກໍລະເລີຍ ແລະ ເລືອກປະຕິບັດ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂ ຍາມໄດ້ກໍສະເໜວງຫາຜົນປະໂຫຍດ ກັບຫ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ໄດ້ພິວພັນ ກັບບັນດາບໍລິສັດ ຫຼື ບຸກຄົນ ເພື່ອຊອກຫາຊ່ອງຫາງຫາຜົນປະໂຫຍດ ໄສ່ຕົນເອງ.

IV. ຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ

ໃນການປະຕິບັດວຽກງານ ນອກຈາກຈະຄໍານິ່ງເຖິງພືດທີ່ກໍມີຜິດຕໍ່ຈັນຍັນທັງ 4 ດ້ວຍທີ່ກໍໄວມຂ້າງເທິງແລ້ວ ຍັງຕ້ອງໄດ້ຄໍານິ່ງຖືກພືດທີ່ກໍມີຜິດຕໍ່ຈັນຍັນທີ່ເກີດຂຶ້ນກໍວຍຄວາມຕັ້ງໃຈ ຫຼື ຄວາມນີ້ຕັ້ງໃຈ ຍັງຕ້ອງທີ່ກໍໄວມຂ້າງເທິງແລ້ວ ເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ເອົ້ອຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ ສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ ແລະ ຜຸ່ມຄົນ ໂດຍ

ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ, ການຈັດຕັ້ງ, ປະຊາຊົນ, ສັງຄົມ ແລະ ປະຫຼດຊາດ ຫຼື ເອັນວ່າ “ຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂັບຂ້ອນ” ດັ່ງນີ້:

1. ຫາຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຕົນເອງ ໂດຍການສ່ວຍໃຊ້ຫົ້າທີ່ຕຳແໜ່ງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
2. ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໂດຍການຮັບສິນບົນ ຫຼື ຮັບຂອງຂວັນ;
3. ໃຊ້ສິດ ແລະ ຫົ້າທີ່ ກຽງຮ້ອງ ຫຼື ນາບຊຸເອີ້ນຜົນຕອບແຫນ ທີ່ຈະເປັນການເອື້ອ້ານວຍ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ຝ່າຍໄດ້ໄໝ້ນໍ້າ ຢ່າງບໍ່ມີຄວາມເປັນທຳ;
4. ການນຳໃຊ້ຊັບສິນຂອງທາງລັດຖະການ ພ້ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ;
5. ໃຊ້ຂໍ້ມູນລັບ ຫຼື ຂໍ້ມູນພາຍໃນ ທາງລັດຖະການທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ເປົດຜິຍ ພ້ອເອື້ອຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ຕົນເອງ, ບຸກຄົນ ຫຼື ມິຕິບຸກຄົນ;
6. ການຮັບວຽກນອກ ຫຼື ເປັນທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດທີ່ເຮັດຫຼຸລະກິດພົວພັນ ວັບການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຕົນເອງ ໄດ້ປະຕິບັດວຽກງານຢູ່;
7. ໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ສະເໜາວຽກພົນປະໂຫຍດ ຈາກການຈັດຕັ້ງຕໍ່ກໍາ ຫຼື ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການເປັນພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ບັນດາກະຊວງ ຫຼື ອົງການທັງບໍ່ທີ່ກະຊວງໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖື່ນເອງໄຟ້ຫາວິທີປ່ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ ຕາມ 05 ຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງໄດ້ວິຄາະ ແລະ ກໍານົດ ຂີ່ເຂດວຽກງານທີ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະເກີດຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ ແລະ ອຸບແບບຂອງຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງ; ການບັນຈຸ, ຊັບຊ້ອນລັດຖະກອນ; ການອອກໃບທະບຽນ, ໃບອະນຸຍາດ, ຂອດການໃຫ້ບໍລິການປະຊາຊົນ;
2. ຕ້ອງໄດ້ມີການກໍານົດຂັ້ນຕອນ, ແບນແຜນວິທີເຮັດວຽກ ແລະ ການແກ້ໄຂຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ ໃນ ການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນ ເຂົ້າໃນລະບຽບການ;
3. ມີການຈັດຝຶກອົບຮົມປະຖົມນີ້ເຫດ ແລະ ຜິກອົບຮົມກ່ຽວກັບວຽກງານຈັນຍາຂັ້ນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຢ່າງເປັນປີກະຕິ ໃຫ້ກັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຕົນ ມອກຈາກນີ້ຕ້ອງໄດ້ລົງເລີກຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ມີຕຳແໜ່ງບໍລິຫານແຕ່ລະຂັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດປະໜິດ ແລະ ປະຕິບັດເປັນແບບຢ່າງໃຫ້ກັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ເຂົ້າເຈົ້າຄຸ້ມຄອງ;
4. ມີການໂຄສະນາ, ເຜີແຜ່ ແລະ ປະຊາສຳພັນ ໃຫ້ກັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ສັງຄົມຮັບຮູ້ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຈັນຍາຂັ້ນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ຂັ້ນຕອນ, ແບນແຜນວິທີເຮັດວຽກຂອງແຕ່ລະ ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍສະເພາະບັນດາພາກສ່ວນທີ່ໃຫ້ບໍລິການປະຊາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕິດແຜນພາບກ່ຽວກັບ 1.ຈັນຍາຂັ້ນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ດໍາກັບປະຊາຊົນ ແລະ ສິງຄົມ 2.ຈັນຍາຂັ້ນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ມີການສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ລາຍງານການກະທຳຜິດ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້: ບຸກ 03 ຢີ ຕ້ອງໄດ້ ມີການສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນ ເພື່ອປັບປຸງໃຫ້ສອດກັບສະພາບການ ແຕ່ລະ ໄລຍະຢ່າງເປັນປີກະຕິ ແລະ ມີການແກ່ປ່ຽນບົດຮຽນທີ່ດີກັບການຈັດຕັ້ງອື່ນ; ແຕ່ລະພາກສ່ວນຕ້ອງໄດ້ມີກິນໄກ ຫຼື ວິທີການລາຍງານມານປະໜິດ, ການປະຕິບັດຕົນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໂດຍມີລະບົບປ້ອງກັນຜູ້ທີ່ລາຍງານຂັ້ນມູນການ ກະທຳຜິດກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດແອບແຟງ.

V. ການຕີລາຄາກ່ຽວຂ້ອງບັນຫາຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ

ການຕີລາຄາ ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັນຍັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແມ່ນແບ່ງປັນ 02 ປະເພດຄືໍ:

1. ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງການກວດກາ ແລະ ຄະນະກຳມະການວິໄນ ຂອງແຕ່ລະ ພາສ່ວນ;
2. ຕາມການປະເມີນຜົນການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງການກວດກາ ແລະ ຄະນະກຳມະການວິໄນ ຂອງແຕ່ລະ ພາສ່ວນ:

ການຕີລາຄາ ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັນຍັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ຂອງການກວດກາ 03 ຮູບແບບ: 1.ການກວດກາຕາມລະບົບປຶກກະຕິ; 2.ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລວງຫ້າ; 3.ການກວດກາ ແບບກະທັນທັນເລື່ອແຕ່ງກໍລະນີ; ໂດຍອີງໃສ່ຄະນະກຳມະການວິໄນ ລະອຽດດັ່ງນີ້:

ກ. ຄະນະກຳມະການວິໄນຂັ້ນກະຊວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ລັດຖະມົນຕີ ຫຼື ຫົວຫ້າອົງການທຽບເທິ່ງກະຊວງ	ເປັນປະຫານ
2. ຫົວຫ້າກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ	ເປັນຮອງປະຫານ
3. ຫົວຫ້າກົມກວດກາ	ເປັນກຳມະການ
4. ຫົວຫ້າກົມບ່ອນພະນັກງານ-ລັດຖະກອນທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ
5. ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນອາວຸໄສ ຫຼື ຫົວຫ້າວຍຫ່າວຍງານ ບ່ອນ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ
6. ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊັ້ນຂັ້ນກະຊວງ ຫຼື ອົງການລັດ ທຽບເທິ່ງກະຊວງ	ເປັນກຳມະການ

ຂ. ຄະນະກຳມະການວິໄນຂັ້ນແຂວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ	ເປັນປະຫານ
2. ຫົວຫ້າຄະນະຈັດຕັ້ງ	ເປັນຮອງປະຫານ
3. ຫົວຫ້າພະແນກພາຍໃນ	ເປັນຮອງປະຫານ
4. ປະຫານຄະນະກຳມະການກວດກາ	ເປັນກຳມະການ
5. ຫົວຫ້າພະແນກ ແລະ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນອາວຸໄສ ບ່ອນພະນັກງານ- ລັດຖະກອນທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ
6. ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊັ້ນບ່ອນທີ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ

ຄ. ຄະນະກຳມະການວິໄນຂັ້ນມືອງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ເຈົ້າມືອງ, ຫົວຫ້າເຫດສະບານ, ເຈົ້ານະຄອນ	ເປັນປະຫານ
2. ຫົວຫ້າຄະນະຈັດຕັ້ງ	ເປັນຮອງປະຫານ
3. ຫົວຫ້າຫ້ອງການພາຍໃນ	ເປັນຮອງປະຫານ
4. ປະຫານຄະນະກຳມະການກວດກາ	ເປັນກຳມະການ
5. ຫົວຫ້າຫ້ອງການ ແລະ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນອາວຸໄສ ບ່ອນພະນັກງານ- ລັດຖະກອນທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ
6. ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊັ້ນບ່ອນທີ່ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ຖືກກ່າວຫາສັງກັດຢູ່	ເປັນກຳມະການ

ពាណិជ្ជកម្មសាធារណរដ្ឋបាល និង ពាណិជ្ជកម្មសាធារណរដ្ឋបាល និង ពាណិជ្ជកម្មសាធារណរដ្ឋបាល

ສໍາລັບຂັ້ນຕອນການຕີລາຄາ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຕາມການປະເມີນຜົນ ແມ່ນໃຫ້ອີງໃໄ
ຂະບວນການ, ຂັ້ນຕອນ, ແບບພິມ ແລະ ຄະນະກໍາມະການ ຂອງການປະເມີນຜົນ ການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງ
ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຊຶ່ງມີຄະນະກໍາມະການ ດັ່ງນີ້:

ຄະນະຊັ້ນການປະເມີນຜົນ

ก. គະນະຊັ້ນວຽກງານການປະເມີນຜົນ ຂັ້ນກະຊວງ, ອົງການຫວູ່ທ່າກະຊວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຮອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການທຽບເທົ່າກະຊວງ	ເປັນປະຫານ
2. ຫົວໜ້າ ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ	ເປັນຮອງປະຫານ
3. ຫົວໜ້າ ກົມກວດກາ	ເປັນກໍາມະການ
4. ຜູ້ຕາງໜ້າສາມອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ	ເປັນກໍາມະການ

๒. ຄະນະຂັ້ນບ່າງານປະເມີນຜົນ ຂັ້ນແຂວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຮອງເຈົ້າແຂວງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ 2. ທີ່ວໜ້າ ພະແນກພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ 3. ຮອງທີ່ວໜ້າ ຄະນະຈັດຕັ້ງແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ 4. ຮອງປະທານ ກວດກາພັກ-ລັດແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ 5. ຜັຕາງໜ້າສາມອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ	ເປັນປະທານ ເປັນຮອງປະທານ ເປັນກຳມະການ ເປັນກຳມະການ ເປັນກຳມະການ

ຄ. ຄະນະຊັ້ນການປະເມີນເຜົ່າ ຂັ້ນເມືອງ ປະກອບດ້ວຍ

1. ກອງເຈົ້າມືອງ, ກອງທິວໜ້າເຫດສະບານ ຫຼື ກອງຕັ້ງນະຄອນ	ເປັນປະຫານ
2. ທີ່ວ່າງຫ້ອງການພາຍໃນເມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ	ເປັນຮອງປະຫານ
3. ກອງທິວໜ້າຄະນະຈັດຕັ້ງເມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ	ເປັນກຳມະການ
4. ກອງປະຫານ ກວດກາພັກ-ລັດມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ	ເປັນກຳມະການ
5. ຜັຕາຫ້າສາມອີງການຈັດຕັ້ງນະຫາຊືນມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ	ເປັນກຳມະການ

ຄະນະວິຊາການປະເມີນເຕີນ

ก. ຄະນະວິຊາການປະເມີນຜົນ ຂັ້ນກົມຂັ້ນກັບກະຊວງ, ອົງການຫຼຸງເທົ່າກະຊວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ទិវាទ្វាកុម ឬ ទិវាទ្វាខ្សែការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទាំងអស់ទាំងអស់
  2. នគរិយាយ ឬ នគរិយាយខ្សែការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
  3. ដែនដីរដ្ឋបាលរាជរាជ្យរាជរាជ្យ និង ធម្មរាជរាជ្យ

๒. ຄະນະວິຊາການປະເມີນຜົນ ຂັ້ນພະແນກ, ອົງການຫຼັບຕໍ່າ ຂັ້ນແຂວງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫົວໜ້າພະແນກ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການຫຼັບເທົ່າ
  2. ກອງຫົວໜ້າພະແນກ ຫຼື ກອງຫົວໜ້າອົງການຫຼັບເທົ່າ
  3. ຜັກບັດກົດອບວຽກາຍານຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກາຍານ

ก. ຄະນະວິຊາການປະເປີນຜົນ ຂັ້ນທ້ອງການ, ອົງການການຫຼຳ ຂັ້ນເມືອງປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫົວໜ້າຫ້ອງການ ຫຼື ຫົວໜ້າອີງການທຽບເທົ່າ
  2. ກອງຫົວໜ້າຫ້ອງການ ຫຼື ກອງຫົວໜ້າອີງການທຽບເທົ່າ
  3. ຜູ້ຮັບຜິດຂອບວຽກງານຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ

VI. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີກ

ໂດຍອີງໃສ່ ມາດຕາ 11 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີກ ຂອງດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ຈັນຍາບັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ສະບັບເລກທີ 184/ລບ, ໄດ້ກໍານົດ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດດໍາລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງລົງໃນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ສະບັບເລກທີ 74/ສພຊ ແລະ ປັບໃຫມ, ໃຊ້ແທນ ຄ່າສະຫ່າຍທາງແຜ່ງ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກໍາລະນີເບົາ ຫຼື ຫັກ ລະອຽດ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ ແມ່ນຈັດຝຶກອົບຮົມ ຢ່າງເປັນຢີກກະຕິ ຫຼື ເມື່ອເຫັນວ່າພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ມີ ການປະໜິດອາຍືດຕໍ່ຈັນຍາບັນ ຫຼື ຈະນຳໄນສູ່ການຜິດຈັນຍາບັນໃນອານາຄົດ ແຕ່ລະການຈັດຕັ້ງ ຕ້ອງໄດ້ສັດໃຫ້ມີ ການສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄົດ ແລະ ເຊື່ອມຊົມວຽກງານຈັນຍາບັນຄືນ ຊຶ່ງສາມາດປະຕິບັດຫຼາຍຮູບແບບ ດັ່ງນີ້:

- ການສໍາຫຼວດກວດກາປະຈໍາອາຫັດ, ປະຈໍາເດືອນ, ປະຈໍາໄຕຣມາດ, ປະຈໍາປີ ຫຼື ຈັດຝີຍແຜ່, ແນວນໆ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈັນຍາບັນ ຢ່າງເປັນຢີກກະຕິ;
- ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄົດ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ ເມື່ອເຫັນວ່າຜູ້ກ່ຽວ ປະຕິບັດຈັນຍາບັນ ບໍ່ໄດ້ດີເຫັນທີ່ຄວນ;
- ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄົດ ພາຍໃນໜຸ່ຄະນະ ຫຼື ເປີດກວ້າງ ໃນ ການຈັດຕັ້ງ ແລ້ວແຕ່ກໍາລະນີ ເມື່ອເຫັນວ່າພາຫສ່ວນໃດ ທີ່ການປະຕິບັດວຽກງານແພ່ນມີທ່າອ່ຽງ ຖຸດໜ້ອຍ ຖອຍລົງ ກ່າວສາມາດຈັດກາປະຊຸມຜິຍແຜ່ ວຽກງານຈັນຍາບັນ ເພື່ອພື້ນສະຕິຕົ້ນຕົວ.

2. ກ່າວເຕືອນ ແມ່ນຜູ້ກ່ຽວຈະຖືກຈັດສຶກສາອົບຮົມການເມືອງແນວຄົດໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ຂຽນໃບສໍາຫຼວດ ຕົນເອງ ແລະ ບັນຫຼິກຄວນຜິດໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ ໂດຍທີ່ຕ້ອງຜ່ານຄະນະກຳມະການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

- ຜ່ານຄະນະກຳມະການປະເມີນຜົນ ຂຶ່ງຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງມີຜົນການປະເມີນ ໃນເນື້ອໃນຈັນຍາບັນ ຂອງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໃນລະດັບອ່ອນ;
- ຜ່ານຄະນະກຳມະການລົງໃນ ເມື່ອຄະນະກຳມະການໄດ້ມີການລົງກວດກາ ແລ້ວລົງຄໍາເຫັນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ວິໄນຂັ້ນ 2 ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

3. ການລົງລົງໃນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ

ການລົງລົງໃນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແມ່ນປະຕິບັດຢູ່ 02 ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

- ໂຈການເລື່ອນຊັ້ນ-ຂັ້ນເງິນເດືອນ ແລະ ການຍ້ອງຍໍ, ຖຸດຕໍາແຜ່ງປໍລິຫານ ຫຼື ຍ້າຍໄປຮັບຕໍາແຜ່ງອື່ນ ທີ່ຕໍ່ກ່າວວ່າເກົ່າ, ປິດຕໍາແຜ່ງປໍລິຫານພ້ອມທັງບັນທຶກໄວ້ໃນສ່ານວນເອກະສານປະຫວັດ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ;
- ອອກຈາກລັດຖະການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍໃດໆ.

3.1 ໂຈການເລື່ອນຊັ້ນ-ຂັ້ນເງິນເດືອນ ແລະ ການຍ້ອງຍໍ, ຖຸດຕໍາແຜ່ງປໍລິຫານ ຫຼື ຍ້າຍໄປຮັບຕໍາແຜ່ງອື່ນ ທີ່ຕໍ່ກ່າວວ່າເກົ່າ, ປິດຕໍາແຜ່ງປໍລິຫານພ້ອມທັງບັນທຶກໄວ້ໃນສ່ານວນເອກະສານປະຫວັດ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຈະປະຕິບັດໄດ້ແມ່ນຜ່ານຂະບວນການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

- ເມື່ອຜົນການປະເມີນ ການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໃນເນື້ອໃນຈັນຍາບັນ ຢູ່ໃນ ລະດັບອ່ອນ 2 ປີ ລວມທີ່ດີ ຫຼື ອ່ອນຫຼາຍ 1 ປີ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການປະເມີນຜົນ ສະຫຼືຫາຄະນະກຳມະການ ວິໄນ ເພື່ອລົງຄໍາເຫັນ ແລະ ຕັດສິນການປະຕິບັດລົງໃນ;

- ຜ່ານຄະນະກຳມະການວິໄນ ເມື່ອຄະນະກຳມະການໄດ້ມີການລົງກວດກາ ແລ້ວລົງຄໍາເຫັນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ວິໄນຂັ້ນ 3 ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

3.2 ອອກຈາກລັດຖະການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍໃດຖ່າງ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- ເມື່ອຜົນການປະເມີນ ການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ໃນເນື້ອໃນຈັນຍັນ ຂອງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຢູ່ໃນລະດັບອ່ອນຫຼາຍ 2 ປີ ລຽນຕິດ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ປະເມີນຜົນ ສະເໜີຫາ ຄະນະ ກຳມະການວິໄນ ເພື່ອລົງຄໍາເຫັນ ແລ້ວ ຕັດສິນການປະຕິບັດວິໄນ;
- ຜູ້ທີ່ປະລະຫັກທີ່ຕິດຕໍ່ກ້ານນຳໜວ່າໜີ່ມີໂຄ້ອມ ໂດຍບໍ່ມີຜັດຜົນ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ;
- ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດລະບຽບວິໄນຢ່າງຮ້າຍແຮງ ໂດຍທີ່ຄະນະກຳມະການວິໄນ ລົງຄໍາເຫັນ ແລ້ວ ຕັດສິນການປະຕິບັດວິໄນ;
- ໄດ້ມີການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ໂດຍທີ່ມີຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເປັນທີ່ສຸດແລ້ວ ຕາມແຕ່ກໍລະນີເຊັ່ນ:
1.ການກະທຳຜິດທີ່ເປັນການສ້າລາດບັງຫຼວງ ໂດຍການຍັກຍອກຊັບຂອງລັດ ຫຼື ລວມໜຸ່ງ; 2.ການສ້າໂໄງລັດ ຫຼື ລວມໜຸ່ງ; 3.ການໃຫ້ສິນບິນ; 4.ການຮັບສິນບິນ; 5.ການສວຍໃຊ້ຖານະຕຳແຫ່ງໆ, ສຶກ່ອນນາດ, ທັນທີ່ເພື່ອຮັບເອົາ ຊັບຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນ; 6.ການໃຊ້ຖານະຕຳແຫ່ງໆ, ສຶກ່ອນນາດ, ທັນທີ່ເກີນຂອບເຂດ ເພື່ອຮັບເອົາຊັບຂອງລັດ, ລວມໜຸ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນ ແລ້ວ 7.ການຍ່ອມແຍງອະກະສານ ຫຼື ການນຳໃຊ້ເອກະສານປອມ ທີ່ມີມູນຄ່າແຍ່ງຫຼາຍກວ່າ 20.000.000 ກີບຂັ້ນໄປ ຕາມທີ່ກໍານົດໃນມາດຕາ 355 ທາ 361 ແລ້ວ ມາດຕາ 364 ໃນປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ສະບັບເລກທີ 26/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພຶດສະພາ 2017; ຖ້າເກີດ ຄວາມແຍ່ງຫຼາຍໃຫ້ແກ່ລັດ, ລວມໜຸ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນ ຜົນ 5.000.000 ກີບ ໂດຍ 1.ການລັກໄລບ, ປອມແປງ ມາດຕະຖານເຕັກນິກກໍສ້າງ, ອອກແບຍຄົດໄລ່ ແລ້ວ ອື່ນໆ; 2.ການໂໄງ ການປະມຸນ ຫຼື ສໍາປະຫານ ຕາມ ທີ່ກໍານົດໃນ ມາດຕາ 362 ທາ 363 ໃນປະມວນກົດໝາຍອາຍາ; 1.ການເປີດເຜີຍຄວາມລັບເພື່ອຫາ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຄົວ; 2.ການກົດໜ່ວຍອຸ່ງຕົວດົງເອກະສານ ໃນທຸກກໍລະນີ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 365 ທາ 366 ໃນ ປະມວນກົດໝາຍອາຍາ ເປັນຕົ້ນ.

VII. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ບັນດາອີງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າແຫ່ງຊາດ, ອີງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊຸມ ໃນຂັ້ນສຸນກາງ ແລ້ວ ຂັ້ນທ້ອງທຶນ ເປັນເຈົ້າການໃນການຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່, ເຊື່ອມຊື່ມ, ຈັດຝຶກອົບຮົມ ແລ້ວ ຕີລາຄາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈັນຍັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຢ່າງເປັນປິກກະຕິ;

2. ກະຊວງພາຍໃນເປັນເຈົ້າການ ຊຸກຍຸ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລ້ວ ປະສານງານກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອ ກໍານົດຈັນຍັນສະເພາະ ຂອງຂະແໜງການ;

3. ບັນດາກະຊວງ, ອີງການທຽບທີ່ກະຊວງຂັ້ນສຸນກາງ ປະສານສົມທີ່ບັນຍັດກະຊວງພາຍໃນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລ້ວ ກໍານົດປັນ ຂໍຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການກໍານົດ ຈັນຍັນສະເພາະ ແລ້ວ ຕິວຢ່າງສະເພາະ ຂອງຂະແໜງການ ສໍາລັບ ພາກສ່ວນທີ່ມີຈັນຍັນສະເພາະຂອງຂະແໜງການແລ້ວ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບເນື້ອໃນດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ຈັນຍັນ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 7, 8 ແລ້ວ ມາດຕາ 9. (ໄຄງຮ້າງຂໍຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການກໍານົດ ຈັນຍັນສະເພາະ ຂອງຂະແໜງການ ຄັດຕິດມາພ້ອມ)

VIII. ຜົນສັກສິດ

ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ລົງຈິດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ເປັນເວລາ 15 ວັນ ທາງລັດຖະການ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະມົນຕີ

ບອ. ທອງຈັນ ມະນີໄຊ